

KLIINISEN TILAN MÄÄRITYS:
AMMATTILAISEN NELJÄ ASKELTA
Avuksi riskinarviointiin ja korkealaatuiseen kariesen
ehkäisyyn sekä pysäytykseen tähtäävään hoitoon

elmex

meridol

PROFESSIONAL
— ORAL HEALTH —

1. TUNNISTA

TARKOITUS: Tunnistaa kaikki riskitekijät uuden kariesksen ja/tai kariesksen etenemisen todennäköisyyden arvioimiseksi.

POTILASHAVAINNOT

- **Kuiva suu** lääkityksen, sairauden, pään/ kaulan sädehoidon tai ikääntymisen vuoksi
- Kontrolloimaton diabetes
- Suuri sokerikuorma
- Puutteellinen fluoridisuoja
- Hoitokäytäntöjen heikko toteutuminen
- Akuutit hammaslääkärikäynnit
- Sorminäppäryyden puutteet
- Erityishuomiota vaativat ryhmät

HAMMASSTATUS

- **Korkea kariesaktiivisuus**, jossa on viimeaikainen karieskokemus ja uusia aktiivisia kariesleesioita
- **Syvä karies**, pulpassa, mätää tai/ja juurikaries
- Huono suuhygienia
- Paljastuneet juuren pinnat
- Sisaret/vanhemmat, joilla on aktiivinen karies (lapset)
- Hampaiden puhkeaminen (lapset)

2. ARVIOI

TARKOITUS: Arvioida kariesleesioiden vaihe ja aktiivisuus sekä yhdistää kliininen tutkimus röntgenkuvaan, kun se on tarpeen.

VISUAALINEN JA KUVANTAMISEEN PERUSTUVA LUOKITTELU

- Terveet hampaan pinnat
- Alkavat kariesleesiöt
- Kohtalaiset leesiöt
- Laajat leesiöt

K ARIESAK TIIVISUUS

Aktiivinen leesio:

- Karkea ja himmeä hampaan pinta
- Valkoinen/kellertävä leesio
- Plakin peittämä
- Laaja leesio

Ei-aktiivinen leesio:

- Sileä, kiiltävä hampaan pinta
- Valkoinen, kellanruskea tai musta
- Usein plakiton
- Juuren pinta - kova

3. MÄÄRITTELE

TARKOITUS: Määrittää potilaan riskiprofiili yhdistämällä vaiheiden 1 ja 2 löydökset ja laatia yhdessä potilaan kanssa tietoinen, riskiperusteinen, hampaita säästävä hoitosuunnitelma.

1 ja 2 löydösten keräämisen jälkeen potilaan riskiprofiili voidaan määrittää ja välittää potilaalle

Onko yksi tai useampi punaisella merkityistä riskitekijöistä läsnä

Potilaan riskiprofiilin perusteella määritetään toimenpiteet sekä potilas- että klinisen tutkimuksen tasolla, joiden tavoitteena on

- Säilyttää hampaiden pinnat terveinä
- Pysäyttää/reminalisoida aktiiviset kariesleesiöt
- Estää hampaissa olevien reikien eteneminen
- Vähentää potilaan hampaiden reikiintymistä

4. SUUNNITTELE – TOTEUTA

TARKOITUS: Suunnitella ja toteuttaa henkilökohtainen hoitosuunnitelma yhteistyössä potilaan kanssa osallistumisen lisäämiseksi. Tässä keskitytään ei-operatiiviseen hoitoon lääke fluoridilla.

ALHAINEN KARIESRISKI

KLINIKALLA

Motivoida potilasta jatkamaan hyviä tapoja

KOTONA

2 x päivittäin fluorihammastahnaa, jossa 1000–1450 ppm F-

KOHONNUT KARIESRISKI

KLINIKALLA

Käyttäytymisen muutos
Osallistaa, motivoida ja ohjeistaa potilasta parantamaan suuhygieniää, vähentämään sokerin saantia ja muuttamaan terveys tottumuksia

Lääkefluoridit

Dentaaligeeli 6,25–12 mg/g kahdesti vuodessa kariesriskin joukko tarkastuksessa tai henkilökohtaisen ennaltaehkäisyn yhteydessä, erityisesti lapsille ja nuorille (yli 6-vuotiaat lusikan avulla)
Dentaalisuspensio 22,6 mg/ml 2–4 kertaa vuodessa lapsille ja aikuisille

KOTONA

Käyttäytymisen muutos
Parantaa käyttäytymistä/tottumuksia suuhygienian ja sokerin saannin suhteen sekä noudattaa sovittuja kontrollikäyntejä

Lääkefluoridit

Lääkehammastahna 5 mg/g 3x päivässä tavallisen fluorihammastahnan sijaan, kun kariesriski on kohonnut (yli 16-vuotiaat)
Dentaaligeeli 6,25–12,5 mg/g kerran viikossa kariesriskin ennaltaehkäisyyn, erityisesti lapsille ja nuorille (yli 6-vuotiaat)

Hoidon valinta tulisi perustua riskien arviointiin sekä diagnostiikkaan alkavien sekä jo edenneiden kariesleesioiden osalta. Opas on laadittu tukemaan riskinarviointia ja hoitoa, jossa kariesen pysäyttäminen ja ehkäisy toteutetaan korkeafuoridisilla lääkevalmisteilla. Perustuu Caries Care International Practice Guide -ohjeistukseen. www.cariesinternational.com

Tarjoamme myös maksutonta koulutusta ja materiaaleja

Täydennyskoulutus:

